

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE UNIVERSITARĂ ÎN ANUL 2011

**Information and Documentation Centre
of the University in 2011**

Elena HARCONIȚA

Abstract: *In the article are presented achievements in Bălți University Library in the context of the changes produced in the University, which this year it was placed on 6 849 position the best web of 20 000 universities in the world (RWWU) Ranking Web of World University) in the Republic of Moldova being placed the 6th of the 19 universities. The University structure was modified in 2011 year: 8 faculties, 20 chairs, 2 departments: Information Technologies and Quality Management. Also in the library was opened Information Centre of the European Union, free access to the EUBookshop database with over 170 000 information resources, the University Agency of Francophonie (AUF). In 2011, 9 848 users (teachers, students) through 16 public access the following points: 4 loans, 12 reading rooms, visited the library 510 425 times, borrowed 1 233 830 documents, searched for about 103 000 times the OPAC, 34 000 Internet sessions, 11 000 sessions EBSCO databases, SumarScanat, Lawyer.*

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți a fost creată ca parte integrantă a fostului Institut Învățătoresc acum 67 de ani, timp în care și-a adus aportul considerabil în realizarea calitativă a proceselor de instruire, cercetare științifică și educație culturală a peste 1 milion de utilizatori.

Toate schimbările ce s-au produs în acești ani în instituția de învățământ superior de la Bălți au avut un impact direct asupra Bibliotecii.

Ce acțiuni și evenimente din ultimii ani au așezat Universitatea de la Bălți pe poziția 6 849 (în ianuarie 2011 era pe poziția 9 959) în topul web a celor mai bune 20 000 de universități din lume - Ranking Web of World University (RWWU), în Republica Moldova fiind pe locul 6 dintre cele 19 universități ?

În anul 2011 Universitatea devine posesoarea Certificatului de implementare și menținere a unui sistem de management al calității conform standardului internațional ISO 9001 : 2008. Aprecierea a venit din partea organismelor de certificare a sistemelor de management IQNet (The International Certification

Network) și SRAC (Societatea Română pentru Asigurarea Calității) în domeniile activității de învățământ universitar și pregătirea cadrelor universitare și academice.

La acreditarea Universității în calitate de organizație din sfera științei și inovării (Hotărârea Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare nr. 581 din 3 iunie 2011) cu calificativul *Organizație competitivă pe plan internațional (categoria B)*, meritul Bibliotecii este exprimat prin asigurarea resurselor informaționale și crearea serviciilor adecvate în vederea realizării cercetărilor pe următoarele domenii de profil: *Fizica și tehnologia mediilor materiale; Tehnologia curriculumului educațional; Filologia modernă în contextul dialogului culturilor; Fenomene lingvistice și literare în și din perspectiva diacronică și sincronică; Dimensiunea sociojuridică a integrării europene a Republicii Moldova.*

Universitatea dispune de patru centre de cercetări științifice interinstituționale: trei centre fondate în colaborare cu Academia de Științe a Moldovei (*Centrul de cercetări umanistice*, cu trei secții; *Centrul de cercetări în științe exacte și economie*, cu trei secții; *Centrul de cercetări în științe ale naturii*), un centru fondat în colaborare cu U.T.M. (*Centrul inovațional interinstituțional „Nanotehnologii de rezonanță”*) și de douăsprezece laboratoare de cercetări științifice. Se desfășoară studii de doctorat la opt specialități: chimia fizică; procedee și utilaje de prelucrare mecanică; literatură română; limbă română; limbi slave (limba rusă); limbi romanice (limba franceză); radiofizică; teoria și metodologia instruirii; metodică predării informaticii. Colectivele de cercetători activează în cadrul a 18 proiecte de cercetări științifice, în care sînt angajați peste 100 de cercetători.

Universitatea este fondatoare a patru reviste științifice, prima din ele fiind revista Bibliotecii *Confluente bibliologice; Fizică și Tehnică: Procese, modele, experimente; Glotodidactica, Limbaj și context* și cofondatoare a altor două reviste științifice *Artă și educație artistică, Noua Revistă Filologică.*

Toate acestea s-au desfășurat cu implicarea substanțială a instituției cărții prin diverse modalități de asigurare a accesului deschis la informația de nivel instituțional, național și global, prin inaugurarea unor noi servicii modernizate ce au influențat în mare măsură demersurile didactice și științifice ale universitarilor de la Bălți.

Semnarea Acordului de constituire a Consorțului Universităților din Republica Moldova – România - Ucraina, organizație care include șase universități: Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți (Republica Moldova), Universitatea de Stat din Moldova (Republica Moldova), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (România), Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași (România) și Universitatea Națională „Iurii Fedkovič” din Cernăuți (Ucraina) a contribuit la schimbul interbibliotecar de documente și, sperăm, la schimbul de experiență dintre instituțiile similare.

În conformitate cu autonomia organizațională, în anul 2011 a fost modificată structura Universității: 8 facultăți, 20 de catedre, 2 Departamente: Tehnologii

Informaționale și Management al Calității. Unor modificări structurale au fost pasibile toate facultățile universitare: la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine au fost comasate catedrele, numărul lor reducându-se de la 5 la 3 catedre: filologie franceză; filologie engleză; filologie germană. La Facultatea de Științe reale au rămas 3 catedre: matematică; științe fizice și ingineresti; informatică aplicată și tehnologii informaționale. Facultatea de Pedagogie și Asistență socială. Psihologie a fost descompusă, creîndu-se Facultatea Științe ale Educației și Arte: Catedra de pedagogie, învățământ primar și preșcolar; Catedra de arte și educație artistică; Catedra de educație fizică; Facultatea de Psihologie și Asistență socială: catedra de psihologie și asistență socială; catedra de științe socioumane. Facultățile de Economie; Facultatea de Drept: Catedra de drept privat; Catedra de drept public. Facultatea de Științe ale naturii și Agroecologie cu o singură catedră de științe ale naturii și agroecologie.

Austeritatea economică nu a putut să nu atingă și Biblioteca. Aici s-au redus 20 de unități, ceea ce constituie peste 25 % din staful de personal, au fost micșorate substanțial suplimentele bibliotecarilor din sursele speciale ale universității. A fost introdus un nou sistem de distribuire a suplimentelor, formate din componenta statică și variabilă, prima determinată conform salariului de funcție și a doua în corespundere cu contribuțiile științifice ale fiecărui salariat.

În ultimii ani nu s-a mai întâmplat așa un reflux de personal ca în anul 2011. Plecarea a 11 salariați ai Bibliotecii a fost condiționată de reducerea de state, de salariile mici, câțiva au plecat pe motivul statutului de pensionari, deși continuă să activeze în alte structuri economice din municipiu.

Cei care au rămas fideli Bibliotecii au continuat să lucreze cu pasiune și consacrare, realizînd programul anului 2011 și în locul celor plecați. Recunoștința și mulțumirile administrației și ale utilizatorilor se îndreaptă spre Lina Mihaluța, Elena Stratan, Igor Afatin, Elena Scurtu, Silvia Ciobanu, Valentina Topalo, Elena Cristian, Ludmila Răileanu, Varvara Ganea, Polina Spînu, Alla Lîșii, Adella Cucu, Anna Nagherneac, Angela Hăbășescu, Galina Belcovschi, Elena Țurcan, Taisia Aculov, Lilia Ababi, Tatiana Prian. Printre bibliotecarii tineri s-au remarcat Colina Olga, Magher Marina, Palii Gherda, Vacarciuc Valentina, Margarita Iulic, Zaligaev Irina. În anul 2011 a fost realizată cea mai mică achiziție de carte din buget în istoria Bibliotecii. Ca nici odată, au fost procurate doar 164 de documente în valoare de 18 626 lei + 3 mii de lei de la Secția Știință (în luna decembrie), în total – 21 626 lei, prețul mediu al unei publicații fiind de 131 lei. Astfel, cumpărarea a constituit doar 1,74 % din toate achizițiile, rata de înnoire a colecției fiind de 93 de ani. Este o constatare foarte tristă, pe care nu am avut-o nici într-un an și care, evident, influențează negativ asigurarea informațională și documentară a procesului didactic și de cercetare științifică. Pentru comparare prezentăm acest tabel privind achizițiile de documente, exclusiv publicațiile în serie.

CARTEA DE VIZITĂ

Anul	Achiziții cărți ex.	+	-	Valoarea lei
2011	164		848	21 626
2010	1 012	321		128 569
2009	880		267	54 953
2008	1 147			108 218

Abonarea la publicațiile periodice, la fel, a fost redusă considerabil, deși banii alocați au rămas la același nivel. Au crescut însă prețurile la abonamente.

2011 - 207 titluri 246 abonamente - 208 332 lei

2010 - 292 titluri 308 abonamente - 199 996 lei

2009 - 290 titluri 306 abonamente - 195 428 lei

2008 - 285 titluri 306 abonamente - 200 450 lei

În aceste condiții dezvoltarea colecțiilor și a resurselor informaționale s-a realizat prin:

- **Inaugurarea Centrului de Informare a Uniunii Europene, a Punctului de Informare a Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), accesul gratuit la baza de date EUBookshop** peste 170 000 resurse de informare.
- **Achiziția totală (buget, donații, schimb) a 9 387** de cărți, publicații periodice, documente electronice (din ele **98, 26 %** le constituie donațiile) **în 4 780** titluri, în valoare de **568 010,94** lei. Cei mai importanți donatori ai anului: inginerul Radu MOȚOC, Membrul de Onoare al Senatului universitar, dr Thomas WILHELM, domnul Ioan NICORICI, BANCA MONDIALĂ, Institutul Cultural Român. Prin schimb internațional cu 35 parteneri din România și Republica Moldova Biblioteca a primit **336** documente, expediate **186** exemplare, cu precădere lucrări didactice semnate de profesorii universității bălțeni, editate de bibliotecari.
- Achiziția accesului la 11 baze de date EBSCO pe domeniile de profil ale universității, la baza de date Moldlex, fiind exploatate 124 PC, 87 din ele – cu acces la Internet.

Utilizatorii și utilizarea Bibliotecii

- Comunicarea documentelor și a resurselor electronice a avut loc prin 16 puncte de acces public: *4 săli de împrumut, 12 săli de lectură, inclusiv: CD ONU, Colecția BM, Punctul de Informare NATO; Colecția Institutului Cultural Român, Punctul de Informare AUF, Centrul de Informare al Uniunii Europene.*

- 9 848 de utilizatori înscriși au vizitat Biblioteca de 510 425 ori, au împrumutat 1 233 830 de documente, au realizat circa 103 mii sesiuni OPAC, 34 mii sesiuni Internet, 11 mii sesiuni baze de date EBSCO, Jurist, SumarScanat etc.
- În Bibliotecă au intrat zilnic în medie câte 2 010 utilizatori, per oră 223. Cei mai activi utilizatori per Facultăți – ȘEA (20%), Filologie (16%); per an de studiu anul I – 25%. Împrumutul documentelor per zi a fost de 4 858, per oră 540. După tipul documentului cele mai solicitate au fost documentele științifice – 699 413 (57%); didactice – 451 761 (37%); beletristică – 82 656 (6%); pe **domenii de știință**: lingvistică -17%, literatură - 16%, drept - 7%, pedagogie - 6,8%, psihologie – 6,2%, economie – 5,5%, management – 4,7%.

Catalogare și indexare

- Completarea catalogului electronic cu 27 744 înregistrări bibliografice, la 01.01.2012 numărând 339 424 înregistrări bibliografice.
- Restructurarea e-Buletinului informativ *Achiziții noi în colecția Bibliotecii* pe 11 domenii, fiind elaborate 6 (66) fascicule ce conțin 3 883 titluri.
- Îmbogățirea conținutului Bibliotecii Digitale cu 120 de înregistrări bibliografice în format PDF a full-textelor cursurilor, indicațiilor metodice, curriculumurilor profesorilor Universității
- Completarea colecției *Publicații periodice* de pe pagina Web cu 125 titluri noi, eliminarea a 41 de titluri.

Activitatea informațională. Servicii electronice. Cultura Informației

- Organizarea și promovarea expoziției „Contribuții științifice ale cadrelor didactice și ale bibliotecarilor în anul 2010, ediția 2011” în vederea asigurării continuității tezaurului universitar documentar și promovării valorilor științifice naționale.
- Amplificarea dialogului științific dintre cercetători și bibliotecari prin amplasarea pe pagina web a formularului DSI – diseminarea selectivă a informației.
- În regim SDC - Servirea diferențiată a Conducerii, managerii superiori ai Universității au beneficiat de 4 bibliografii cu 127 titluri de documente noi destinate organizării și desfășurării procesului didactic.
- În cadrul Lunarului Licențiatului / Masterandului au fost oferite 252 de consultații în vederea prezentării bibliografiei și a citărilor din alte opere la lucrări științifice.
- Adăugarea pe pagina web a conținuturilor revistelor Glotodidactica,

- NRF- Noua Revistă Filologică, precum și a următoarelor numere de Artă și Educație Artistică, Fizică și Tehnică, Limbaj și context, Revista Tehnopia, Confluente Bibliologice.
- 40 titluri noi (copertă și sumar scanat) au fost plasate în expoziția on-line *Publicațiile profesorilor în anul 2011*.
- Valorificarea site-ului Bibliotecii de la 47 000 în anul 2010 la 68 069 de accesări în anul 2011.
- 14 bibliotecarii au promovat pentru studenții din anul I de la toate Facultățile, studii cu frecvență la zi și cu frecvență redusă / elevii Liceului/Colegiului „I. Creangă” 572 ore ale modului *Bazele Culturii Informației*, (12 ore per 55 grupe).
- Agenția bibliografică universitară a oferit 334 consultații în vederea atribuirii indicelui CZU pentru publicațiile profesorilor și a tezelor de master; obținerea a 22 CIP-uri (Catalogare înainte de publicare) de la Camera Națională a Cărții pentru lucrările tipărite la editura *Presa Universitară bălțeană*.
- Au fost realizate circa 29 000 cereri de informare, 53 % în regim electronic, inclusiv utilizarea serviciului electronic *Întrebă bibliotecarul*.

Manifestări culturale

- Organizarea manifestărilor omagiale **“CD al ONU - 10 ani de activitate”. Pe parcursul a zece ani s-au realizat** 84 de ședințe cu 6 000 de participanți.
- Promovarea cărții prin Centrele și Cluburile Bibliotecii: Clubul Cărții, Clubul ONU NORD, Punctului de Informare NATO, Centrul Educația Civică Europeană, Clubul BiblioSpiritus: 400 de expozii tradiționale și 10 on-line; 14 lansări de carte, 9 seminarii, lecții publice, reviste orale și ateliere informative.

Management

- Promovarea managementului participativ, organizarea, controlul și evaluarea activității fiecărei subdiviziuni și a fiecărui angajat. Desfășurarea auditului intern, evaluarea personalului, atestarea cadrelor.
- Aprecierea activității angajaților Bibliotecii la concursuri naționale, diplomelor Ministerului Educației, Ministerului Culturii, ABRM, ale Consorțiului REM Moldova, EIFL-OA.
- Obținerea Diplomei de excelență și locului 1 Pentru contribuții la promovarea Accesului Deschis ca o nouă normă de învățământ și cercetare în cadrul Săptămânii Accesului Deschis 2011; Diplomei de Excelență a

Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți, *Pentru contribuții la dezvoltarea Consorțiului EIFL Direct Moldova*; Diploma de excelență Valentinei Topalo *Pentru contribuții la dezvoltarea Consorțiului EIFL Direct Moldova*; **2** Diplome de la Ministerul Educației – Natalia Culicov și Ministerul Culturii – Elena Harconița;

- **7** Diplome din partea Asociației Bibliotecarilor din R. Moldova - 1 a Bibliotecii: Adela CUCU, Varvara GANEA, Elena ȚURCAN, Ala LÎȘÎI, Olga COLINA, Svetlana BOTEZATU; Diploma de Excelență a Concursului Național „**Cel mai bun Bibliotecar al Anului 2010**”, ediția a XX-a i s-a conferit **Elenei CRISTIAN**.
- **PREMIUL MARE la Concursul Național** *Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și Știința Informării*, **pentru setul de 10 lucrări consacrate aniversării a 65-a de la fondarea Bibliotecii și PREMIUL SPECIAL pentru DESIGN pentru lucrarea** *Carte cu autograf și dedicații*, autori: Lina MIHALUȚA, Elena CRISTIAN, Natalia COSTIUCENCO, designer: Silvia CIOBANU.
- Diplome pentru profesionalism și prestanță din partea administrației Bibliotecii lui Polina Spînu, Lilia Ababi, Valentina Vacarciuc, Renata Toncoglaz.

Activitatea științifică și inovațională

- Organizarea a 3 conferințe, 7 ateliere, seminarii și lecții publice, elaborarea a 7 documente de transfer tehnologic, 3 tutoriale, participarea la 39 întruniri profesionale cu 43 comunicări, publicarea a 24 (inclusiv 12 electronice) lucrări și 66 articole, promovind buna imagine, creativitatea și inventivitatea celor mai consacrați angajați.
- Desfășurarea conferinței științifice: „BIBLIOTECA ȘI UTILIZATORUL ÎN DIALOG 2.0: INOVAȚIE ȘI INFORMAȚIE PENTRU TOȚI” în cadrul COLLOQUIA PROFESSORUM, cu genericul TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ consacrat celor 66 de ani ai Universității și Bibliotecii.
- Promovarea în cadrul Filialei ABRM (BIN) și a Centrului Biblioteconomic din Nord a 4 ateliere/seminare de formare profesională continuă în comun cu Ministerul Educației, DGITS.
- Participarea a 9 specialiști cu comunicări la secțiuni, comisii, ateliere, ședința în plen în cadrul conferinței aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți”, dedicată aniversării a 20-a de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA (Chișinău 16-18 noiembrie 2011).
- Participare în calitate de membru la CBN, Biroul ABRM, Comitetul Tehnic nr. 1, Comisiile /secțiunile ABRM, Cluburile profesionale BiblioArtis, Biblioteca MOV.

Marketing. Activitatea editorială

- Reflectarea imaginii Bibliotecii și a Bibliotecarului în 95 de informații din presă și on-line, 123 titluri materiale promoționale (ghiduri, pliante, programe, afișe, invitații, felicitări, semne de carte, avize, calendare, billboard, postere etc.).
- Amplificarea marketingului serviciilor, conținuturilor și produselor bibliotecare prin web 2.0: site-ul, blogul, rețelele sociale Facebook, Twitter, Slideshare, YouTube, Flickr, Google plus, Calameo.

Informatizare

- Crearea noii versiuni a paginii cu scripturile noii versiuni a meniu-lui, testate în browserele EXPLORER, FIREFOX, GOOGLE CHROME, OPERA.
- Instalarea pe site a contorului **AWStats** pentru măsurarea eficienței diseminării informației științifice și a resurselor educaționale, în 2011 au fost înregistrate 68 736 vizite virtuale.
- Amplasarea informațiilor și a conținuturilor educaționale în mediile on-line: pe site – cca 300; blog - 93; Facebook - 50 ; Twitter -160 ; Slideshare - 62, YouTube – 47.
- Configurarea statisticii *BŞUStats* pentru serviciile Bibliotecii.
- Participarea la proiectele: Sistemul Informațional Integrat al Bibliotecilor din Moldova (SIBIMOL), Memoria Moldovei – Biblioteca Digitală *Moldavica*, Consorțiul REM - Resurse electronice pentru Moldova - EBSCO Publishing.
- Recepționarea unei donații valoroase de echipament informatic din partea lui Thomas WILHELM: 1 notebook, sistem de sonorizare, printer, mouse, microfoane, flash drive 16 gb, webcamera, acumulator, dvd+r, accessories:cc-usb2, box laptop bag .

Vizite de lucru:

- Helene SKIKOS International Policy Officer for Albania, Montenegro, Serbia, Belarus Moldova and Ukraine International Cooperation, Bruxelles, Directorate-General for Education and Culture.
- Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu, împreună cu reprezentanții CpDOM Chișinău <http://www.ombudsman.md/md/scrieti/> și Bălți, participanți la Seminarul de instruire „Consolidarea rolului autorităților publice locale în respectarea drepturilor și libertăților fundamentale”.
- Rectorul Universității și profesorii români care activează în cadrul extensiunii Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Scriitorii Emil Brumaru, Ion Vianu, Ion Mureșan, Arcadie Suceveanu, Maria Șleahțișchi, Emilian Galaicu-Păun, Vasile Ernu, invitații Conferinței *Ion Vianu - Memorialistica văzută de un memorialist; Lecturi & dezbateri: Îngeri și alcool* În cadrul *Zilelor Literaturii Române*, ediția a 2-a desfășurate în perioada: 18-20 Mai 2011 la Bălți și Chișinău de către Institutul Cultural Român și Centrul Național al Cărții.

- Excelența Sa Violeta MOTULAITE, Ambasadorul Lituaniei în Republica Moldova a revenit la Biblioteca Științifică, în sala de lectură Științe socio-umanistice și economice, unde a inaugurat la 11 martie 2010 Punctul de Informare Documentare NATO, pentru a ține conferința Some lessons on the way to European Union (Lithuania's example) [Cîteva lecții despre integrarea în UE) Exemplul Lituaniei].
- Andrei Socolov, reprezentantul Companiei EBSCO Publishing din SUA, însoțit de Elena Railean și Ana Muntean de la Biblioteca Științifică ASEM, coordonatorii REM - președinte dr. Silvia Ghinculov, au familiarizat bibliotecarii și cadrele didactice de la Bălți cu noile oportunități EBSCOhost. Participarea la proiectele: Sistemul Informațional Integrat al Bibliotecilor din Moldova (SIBIMOL), Memoria Moldovei – Biblioteca Digitală *Moldavica*, Consorțiul REM - Resurse electronice pentru Moldova - EBSCO Publishing.

